

full DOMINICAL

CARTA DOMINICAL

† JOAN JOSEP OMELLA OMELLA
Arquebisbe de Barcelona

Pere Tena, mestre de litúrgia

Recentment s'ha celebrat a Barcelona una jornada d'estudi dedicada a Pere Tena i Garriga (l'Hospitalet de Llobregat, 1928 - Barcelona, 2014), que va ser bisbe auxiliar de Barcelona, organitzada per l'Institut Superior de Litúrgia i el Centre de Pastoral Litúrgica d'aquesta ciutat, dues institucions dedicades a l'ensenyament i al foment de la litúrgia, de les quals el bisbe Pere Tena fou el fundador i l'ànima, sobretot durant els primers anys d'activitat.

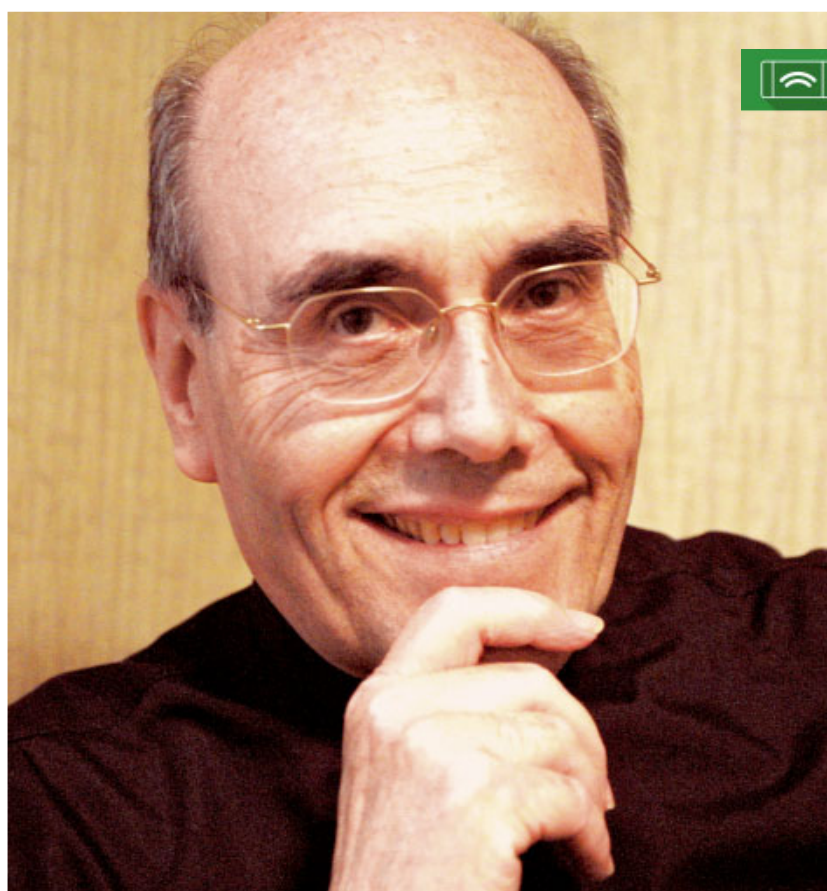
M'interessa especialment destacar l'aspecte central de l'esmentada jornada d'estudi, celebrada a l'Aula Magna del Seminari Conciliar: Pere Tena com a «mestre i pedagog de la litúrgia». L'aplicació pedagògica de la reforma litúrgica promoguda pel Concili Vaticà II fou la gran obra de la seva vida. De manera especial, fou un mestre en la interpretació d'una de les quatre grans constitucions del Vaticà II, la dedicada a la litúrgia amb el nom de *Sacrosanctum Concilium*. Pere Tena va aprofundir en aquest document per construir una veritable teologia de la litúrgia.

Després dels intensos anys de treball a Barcelona, sobretot com a professor de teologia, entre els anys 1987 i 1993 fou cridat a Roma, al servei del Sant Pare —un servei que ell valorava molt. Fou sotssecretari de la Congregació per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments de la Cúria romana. Acabat aquest servei a Roma, l'any 1993 fou nomenat bisbe auxiliar de Barcelona. I els bisbes de la Conferència Episcopal, aprofitant la seva saviesa i la seva experiència romana, el varen elegir com a president de la Comissió de Litúrgia.

Tant ensenyant com amb la seva manera de celebrar i de comportar-se a l'altar, el bisbe Pere Tena era el mateix seny català aplicat al culte i a les seves normes. Era un exemple del que s'ha anomenat l'*ars celebrandi*, l'art de celebrar bé, de presidir l'assemblea i de comunicar el sentit del misteri amb gestos i amb pa-

raules adients. Les seves homilies, molt preparades, eren un veritable model.

M'interessa subratllar, en aquest breu comentari, l'actualitat que té el magisteri del doctor Tena com a mestre d'una teologia que trobi en les celebracions del misteri cristià la saba vivificadora i la dimensió espiritual per a donar resposta a les preguntes que l'esperit humà es fa davant del misteri de l'existència. I, en homenatge a ell, voldria recordar, encara, el treball que fa l'Institut Superior de Litúrgia de Barcelona, que dirigeix el doctor Jaume González Padrós, deixeble i continuador de l'obra de Pere Tena. Aquest Institut superior és un dels pocs centres eclesials europeus de nivell universitari en què es poden obtenir tots els graus acadèmics en l'especialitat litúrgica. Em plau destacar que el centre té un nombre considerable d'alumnes d'Amèrica Llatina, col·laborant així, en la mesura del possible, a l'educació litúrgica del poble de Déu, no només en el nostre país, sinó també en altres continents.

ACTUALITAT

Vols recordar tot un any del *Full Dominical*?

Ara teniu la possibilitat de disposar de tots els fulls dominicals de l'any 2015 enquadernats en un sol volum. Hi trobareu totes les cartes dominicals, els articles, les entrevistes, el santoral, les lectures dominicals i totes les notícies de l'Església diocesana de l'any passat. El volum, editat en color, conté també dos DVD amb tots els videoreportatges que en la realitat augmentada han estat publicats en els fulls. La coberta i la contraportada del llibre recullen totes les portades dels fulls dominicals de l'any, tal com mostra la imatge. L'edició d'aquest volum és una iniciativa de la Delegació Diocesana de Mitjans de Comunicació Social de l'Arquebisbat de Barcelona i podeu adquirir-lo a l'oficina de la delegació (c/ Bisbe 5, 4a planta, de dilluns a divendres, de 9 a 14 h), per només 29,95 €. Teniu a les vostres mans un bon recull per llegir relaxadament aquest estiu. Els subscriptors del *Full Dominical* el rebran a casa seva, sense cap cost addicional.

ENTREVISTA

Pregar cantant

MERCÈ CANO

L'any 1972, la Mercè Cano va assistir a la seva primera Trobada d'Animadors de Cant per a la Litúrgia de Montserrat. Era una adolescent que, assegura, «no sabia gaire on anava», però que llavors va iniciar una relació amb el P. Gregori Estrada, amb Montserrat i amb les Trobades que l'ha acompanyat musicalment i personal fins avui. La Mercè ha dirigit onze Trobades i actualment forma part de la Comissió organitzadora. Enguany arriben a la 46a edició i se'n faran tres: al juliol, del 25 al 30, i a l'agost, de l'1 al 6, i del 15 al 20.

Per què és important el cant a la litúrgia?

Se sap que els primers cristians ja cantaven, i que el papa Gregori el Gran va decidir unificar tots aquells cants en el que avui dia coneixem com a cant gregorià. Per tant, podem considerar que el cant ajuda a pregar millor i a sentir-se més unit amb la resta de la comunitat que prega.

Quin ha estat el paper de Montserrat en l'evolució del cant?

Quan el Vaticà II va decidir incorporar les llengües vernacles a les celebracions (1963), Montserrat es va fer ressò del que demanava el Concili i els monjos Gregori Estrada, Ireneu Segarra i Odiló Planàs, juntament amb altres compositors, van començar a escriure música religiosa per ser cantada en català a les celebracions litúrgiques de les paròquies.

Per què va ser clau el P. Gregori?

Va tenir molt clar que calia la figura de l'animador de cant, que fes participar tota l'assemblea amb energia i vitalitat per aconseguir una celebració més viva i participativa. Per això el 1970 va iniciar les Trobades. La seva actitud i la seva manera de ser fou sempre un exemple de vida per a tots els qui el vam conèixer. Era molt exigent amb els altres, però no més del que ho era amb ell mateix, i sempre respectuós i amic de tothom.

Oscar Bardají i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Els fruits de la vellesa

Fa seixanta-cinc anys que es van casar. Tenen una salut acceptable. Viuen sols en el pis de sempre. Un dels néts, d'uns vint anys, els demana si pot passar el dia a casa d'ells per estudiar. Els exàmens són a prop. Els avis l'acullen jiosos, de bon matí. El dia esdevé productiu en un ambient de pau que facilita la concentració, la reflexió i l'estudi. Arribat el vespre, el nét està content: ha estudiat tota la matèria que havia previst i els avis agraeixen l'estada. A més, ha descobert nous detalls d'ells que l'han impressionat i que han esdevingut experiències de vida i de fe. A l'hora de dinar, en un moment en què s'ha trencat el silenci ambiental, ha escoltat i copsat l'afecte amb què els avis parlen entre ells i les paraules que empren. Arribat el vespre ha escoltat, de lluny estant, unes veus. Encuriós, s'ha apropiat sense que el veïsin: resaven el rosari, agafats de la mà, en una habitació situada a l'altre extrem del pis. El jove, sorprès i amb sensació de pau, ha tornat a estudiar fins a l'hora de sopar. De retorn a casa seva, pen-

sava en els avis, en els seixanta-cinc anys de matrimoni, en el rosari, en les mans agafades, en les paraules d'afecte, en els parenostres i les avemaries... i també que els havia d'anar a veure més sovint.

Els avis són referents i testimonis en molts aspectes de la vida. Punts de referència d'amor treballat en la joia i en el dolor, de saviesa adquirida amb els anys i apresa de les pròpies experiències, de les reeixides i de les frustrades, de maduresa de fe contrastada en la consolació i la desolació i afermada en molts parenostres, sovint de generositat lliurada sense límits... Convé correspondre'ls des de l'amor i, quan convingui, amb amor que esdevingui servei. Els fills i els néts faran bé aportant a les vides dels avis reconfortació, pau, acompanyament, companyia i coratge per afrontar la vellesa i les debilitats que comporta: solitud, malaltia, angoixa... Els avis mereixen el respecte i reconeixement de fills i néts, d'aquells en qui es perllongaran les seves vides. «Encara donaran fruit a la vellesa, continuaran plens d'ufana i de vigor» (Sl 92,15).

HECHOS DE VIDA

MN. JOSEP MARIA ALIMBAU

¡Ay, Dios mío! Oh, my God! Oh, mein Gott!

El 24 de marzo de 2016, despegaba del aeropuerto de Barcelona, con destino a Düsseldorf, el **avión** A320 de Germanwings que el piloto suicida estrelló contra una montaña de los Alpes franceses, a 750 km/hora. Murieron las 150 personas que iban en el avión.

En las grabaciones del interior del avión, segundos antes, se oyen con **nitidez**, en español, inglés y alemán las **súplicas** que dirigen a **Dios**: «¡Ay, Dios mío!, Oh, my God!, Oh, mein Gott!»

También se oyen las **voces**, con menor nitidez: «¡Señor! ¡Señor!...», que es la **oración-confiada-familiar** de quien cree, espera, ama y se siente amado por **Dios**.

«La fe arraigada en la mente y en el corazón del niño no se borra ja-

más. Estará **aletargada, dormida** como el **carbón encendido** cubierto de **ceniza**, que al **primer soplo del viento** de la **desgracia**, de lo **adverso**, de una **prueba... revive el fuego vivo de la fe**» (*Enciclopedia Católica*).

¡Cuántos **son, han sido y serán** aquellos a los que, en medio de la **dificultad grave**, de la **angustia**, en el momento **final** de sus **vidas... les sale el grito espontáneo**, que no es espontáneo sino que nos habla de una **fe hecha vida** y que se dirige a su **Padre Dios...!**

Ante el **grito-súplica** del **buen ladrón** en la cruz, en el mismo suplicio, **Jesús** le promete:

—«**Hoy** estarás **conmigo** en el **Paraíso**» (Lc 23,42).

Lectures missa diària i santoral

27. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [Am 2,6-10.13-16 / Sl 49 / Mt 8,18-22]. Sant Ciril d'Alexandria (370-444), bisbe i doctor de l'Església. Mare de Déu del Perpetu Socors, patrona de la Seguretat Social i del cos de sanitat. Sant Ladislau, rei hongarès; sant Zoile, mr.; beat Tomàs d'Orvieto, rel. servita.

28. □ Dimarts [Am 3,1-8;4,1-12 / Sl 5 / Mt 8,23-27]. Sant Ireneu (s. II), bisbe de Lió i mr., deixeble de Policarp d'Esmirna. Sant Pau I, papa (757-767); sant Argimir, monjo i mr.; santa Marcel·la, mr.

29. ■ Dimecres [Ac 12,1-11 / Sl 33 / 2Tm 4,6-8.17-18 / Mt 16,13-19]. Sant Pere (o Quefes), de Betsaida, i sant Pau (o Pol), de Tars, apòstols, puntals de l'Església (s. I). Santa Maria, mare de Joan-Marc; sant Cir, bisbe de Gènova.

30. ■ Dijous [Am 7,10-17 / Sl 18 / Mt 9,1-8]. Sants protomàrtirs de Roma, en temps de Neró (s. I); sant Marçal de Llemotges, bisbe; santa Emilià, vg.

1. ■ Divendres [Am 8,4-6.9-12 / Sl 118 / Mt 9,9-13]. Sant Dominià, abat; sant Aaró o Aaron, germà de Moisès i primer sacerdot de l'antiga aliança (s. XIII aC); santa Elionor (Leonor), mr.

2. ■ Dissabte [Am 9,11-15 / Sl 84 / Mt 9,14-17]. Sants Procés i Martinià, mrs.; sants Bernadí Realino, Joan-Francesc Regís i Francesc Gerónimo, i els beats Julià Maunoir i Antoni Baldinucci, prev. jesuïtes i mrs.

3. ■ † Diumenge vinent, XIV de durant l'any (lit. hores: 2a setm.) [Is 66,10-14c / Sl 65 / Ga 6,14-18 / Lc 10,1-12.17-20]. Sant Tomàs, anomenat Dídim (el Bessó), apòstol, venerat a Edessa (s. VI). Sant Heliodor, bisbe; sant Jacint, cambrer imperial mr.; sant Lleó II, papa (sicilià, 682-683). Beata Maria Anna Mogas Fontcuberta, vg. (de Corró de Vall, les Franqueses del Vallès, 1827-1886), fundadora de les Franciscanes Missioneres de la Mare del Diví Pastor.

DIUMENGE XIII DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Lectura del llibre dels Reis (1Re 19,16b.19-21)

En aquell temps, el Senyor digué a Elies: «Ungeix Eliseu, fill de Safat, d'Abel-Mehulà, perquè sigui el teu successor com a profeta». Elies se'n anà, i trobà Eliseu, fill de Safat, que llaurava amb dotze parelles de bous. Ell mateix guiava la dotzena parella. Elies va fer com si passés de llarg, i li tirà a sobre el seu mantell de profeta. Eliseu deixà els bous, corregué darrera Elies i li digué: «Vaig a besar el pare i la mare i vindré amb tu». Elies li digué: «Vés, torna a casa teva. ¿Què t'he fet jo per impedir-t'ho?» Ell se'n tornà, prengué la parella de bous, els matà, va coure la carn amb la fusta dels arreus, convidà la gent i se'ls van menjar. Després se'n anà amb Elies i era el seu ajudant.

Salm responsorial (15)

R. *Senyor, heretat meva i calze meu.*

Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi. / Jo dic: «Senyor, ningú com vós no em fa feliç». / Senyor, heretat meva i calze meu, / vós m'heu triat la possessió. R.

Beneït sigui el Senyor que em dona seny. / Fins a les nits m'amonesta el meu cor. / Sempre tinc present el Senyor, / amb ell a la dreta, mai no cauré. R.

El meu cor se'n alegra i en faig festa tot jo, / fins al meu cos reposa confiat: / no abandonareu la meva vida enmig dels morts, / ni deixareu caure a la fossa el qui us estima. R.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida: / joia i festa a desdir a la vostra presència; / al vostre costat, delícies per sempre. R.

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Galàcia (Ga 5,1.13-18)

Germans, Crist ens ha alliberat de l'esclavatge i vol que siuguem lliures. Mantingueu-vos així. No us sotmeteu altra vegada al jou de l'esclavatge. Vosaltres, germans, heu estat cridats a ser lliures. Mireu només de no convertir la llibertat en un pretext per a fer el vostre propi gust. Si us estimeu, poseu-vos al servei els uns dels altres. Perquè la Llei es troba tota en un sol precepte: «Estima els altres com a tu mateix». Però si us mossegueu i us devoreu mútuament, penseu que acabareu destruïnt-vos. Ara, doncs, us dic: Deixeu-vos guiar per l'Esperit, i no satisfieu els capricis de la carn. Perquè la carn es deleix contra l'Esperit i l'Esperit contra la carn. Esperit i carn lluiten l'un contra l'altre, per a no deixar-vos fer allò que voldríeu. Si us deixeu conduir per l'Esperit, no esteu subjectes a la Llei.

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (Lc 9,51-62)

Quan s'acostaven els dies en què Jesús havia de ser endut al cel, ell resolgué decididament d'encaminar-se a Jerusalem. Envià alguns que s'avancesin, i ells, tot fent camí, entraren en un poblet de samaritans per buscar-hi allotjament. Però la gent no el volgué rebre, perquè s'encaminava a Jerusalem. En veure això, els seus deixebles Jaume i Joan li digueren: «Senyor, ¿voleu que manem que baixi foc del cel i els consumeixi?» Però Jesús es girà i els renyà. I se'n anaren en un altre poblet.

Mentre feien camí algú li digué: «Us seguiré pertot arreu on anireu». Jesús li respongué: «Les guineus tenen caus, i els ocells, nius, però el Fill de l'home no té on reposar el cap.»

A un altre, Jesús li digué: «Vine amb mi». Ell li contestà: «Senyor, permeteu-me primer d'anar-me'n a casa, fins que hauré enterrat el meu pare». Jesús li diu: «Deixa que els morts enterrin els seus morts, i tu vés a anunciar el Regne de Déu.»

Un altre digué a Jesús: «Vinc amb vós, Senyor, però permeteu-me primer que digui adéu als de casa meva». Jesús li respongué: «Ningú que mira enrera quan ja té la mà a l'arada no és apte per al Regne de Déu.»

Lectura del primer libro de los Reyes (1Re 19,16b.19-21)

En aquellos días, el Señor dijo a Elías en el monte Horeb: «Unge profeta sucesor tuyo a Eliseo, hijo de Safat, de Abel Mejolá». Partió Elías de allí y encontró a Eliseo, hijo de Safat, quien se hallaba arando. Frente a él tenía doce yuntas; él estaba con la duodécima. Pasó Elías a su lado y le echó su manto encima. Entonces Eliseo abandonó los bueyes y echó a correr tras Elías, diciendo: «Déjame ir a despedir a mi padre y a mi madre y te seguiré». Elías le respondió: «Anda y vuélvete, pues ¿qué te he hecho?». Eliseo volvió atrás, tomó la yunta de bueyes y los ofreció en sacrificio. Con el yugo de los bueyes asó la carne y la entregó al pueblo para que comiera. Luego se levantó, siguió a Elías y se puso a su servicio.

Salmo responsorial (15)

R. *Tú eres, Señor, el lote de mi heredad.*

Protégeme, Dios mío, que me refugio en ti. / Yo digo al Señor: «Tú eres mi Dios». / El Señor es el lote de mi heredad y mi copa, / mi suerte está en tu mano. R.

Bendeciré al Señor que me aconseja, / hasta de noche me instruye internamente. / Tengo siempre presente al Señor, / con él a mi derecha no vacilaré. R.

Por eso se me alegra el corazón, / se gozan mis entrañas, / y mi carne descansa esperanzada. / Porque no me abandonarás en la región de los muertos / ni dejarás a tu fiel ver la corrupción. R.

Me enseñarás el sendero de la vida, / me saciarás de gozo en tu presencia, / de alegría perpetua a tu derecha. R.

Lectura de la carta del apóstol san Pablo a los Gálatas (Gal 5,1.13-18)

Hermanos: Para la libertad nos ha liberado Cristo. Manteneos, pues, firmes, y no dejéis que vuelvan a someteros a yugos de esclavitud. Vosotros, hermanos, habéis sido llamados a la libertad; ahora bien, no utilizéis la libertad como estímulo para la carne; al contrario, sed esclavos unos de otros por amor. Porque toda la ley se cumple en una sola frase, que es: «Amarás a tu prójimo como a ti mismo». Pero, cuidado, pues mordiéndolos y devorándolos unos a otros acabaréis por destruirlos mutuamente. Frente a ello, yo os digo: caminad según el Espíritu y no realizaréis los deseos de la carne; pues la carne desea contra el espíritu y el espíritu contra la carne; efectivamente, hay entre ellos un antagonismo tal que no hacéis lo que quisierais. Pero si sois conducidos por el Espíritu, no estáis bajo la ley.

✠ Lectura del santo evangelio según san Lucas (Lc 9,51-62)

Cuando se completaron los días en que iba a ser llevado al cielo, Jesús tomó la decisión de ir a Jerusalén. Y envió mensajeros delante de él. Puestos en camino, entraron en una aldea de samaritanos para hacer los preparativos. Pero no lo recibieron, porque su aspecto era el de uno que caminaba hacia Jerusalén. Al ver esto, Santiago y Juan, discípulos suyos, le dijeron: «Señor, ¿quieres que digamos que baje fuego del cielo que acabe con ellos?». Él se volvió y los regañó. Y se encaminaron hacia otra aldea.

Mientras iban de camino, le dijo uno: «Te seguiré adondequiera que vayas». Jesús le respondió: «Las zorras tienen madrigueras, y los pájaros del cielo nidos, pero el Hijo del hombre no tiene donde reclinar la cabeza». A otro le dijo: «Sígueme». Él respondió: «Señor, déjame primero ir a enterrar a mi padre». Le contestó: «Deja que los muertos entierren a sus muertos; tú vete a anunciar el reino de Dios». Otro le dijo: «Te seguiré, Señor. Pero déjame primero despedirme de los de mi casa». Jesús le contestó: «Nadie que pone la mano en el arado y mira hacia atrás vale para el reino de Dios.»

Jesús decideix encaminar-se a Jerusalem

ORIOI TUÑÍ, SJ

L'evangeli d'avui s'obre amb una frase solemne sobre el compliment dels dies en què Jesús havia de ser portat amunt (al cel). La formulació és sorprenent i única en el Nou Testament. Tanmateix, s'ha de llegir a la llum del que es dirà al final de l'evangeli: «Jesús ha de ser endut al cel» (Lc 24,51b). Aquesta referència de Lluc (i també del començament dels Actes dels apòstols: 1,9-10.22) és inequívoca. Però, endemés, el lector ja l'ha trobada en la transfiguració, on Jesús, Moisès i Elies parlen del seu èxode, de la seva marxa (que en formulació de Joan és també un pas: «Sabent Jesús que havia arribat l'hora de passar d'aquest món al Pare» (Jn 13,1).

En aquest moment Jesús *decideix* (l'expressió, en grec, insisteix en la fermesa d'aquesta decisió de Jesús) d'anar a Jerusalem. El paper central de Jerusalem, que obre l'evangeli de Lluc i ja és insinuat en les temptacions, presidirà tot el centre del relat lucà, que és una composició pròpia i peculiar de Lluc. Aquí encabirà Lluc molts dels fragments que comparteix amb Mateu. El tarannà d'aquestes escenes és el de trobades populars, amb ensenyaments breus i sense gaire elaboració. Jerusalem és la fita de tot aquest viatge (9, 51-19,28). Jerusalem és el lloc de la mort, la resurrecció i l'ascensió de Jesús. El punt culminant de Lluc.

La segona part del text d'avui recull dos tipus d'ensenyament diferents, amb molts pocs matisos per part de Lluc i quasi sense marc narratiu. El primer, de Lluc, és sobre la visió magnànima de Jesús que contrasta amb la visió sectària dels grups jueus del seu temps. En aquest cas són els samaritans que no volen acollir Jesús i els seus deixebles perquè s'encaminen cap a Jerusalem. Jesús es mostra molt més obert que els samaritans i que els mateixos deixebles. El segon ensenyament sobre el seguiment són tres màximes de Jesús dirigides a tres aspirants a esdevenir deixebles. Els tres enunciats (dos trets de Marc i el tercer propi de Lluc) expressen les actituds radicals que han de caracteritzar el seguiment de Jesús. Lluc és un evangeli molt proper i fins i tot afectuós. Però és també molt radical, com ho palesen aquestes màximes.

AGENDA

Activitats del senyor arquebisbe

Dimecres 29. Participarà en la celebració de Sant Pere i Sant Pau al Vaticà i recollirà el pal·li, de mans del papa Francesc, com a arquebisbe metropolità de Barcelona.

De l'1 al 4 de juliol. Presidirà el 160è pelegrinatge a Lourdes, amb l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de Barcelona, Sant Feliu i Terrassa.

Actes

Presentación del libro *La llaga de Dios*. Una novela de Carlos González García, periodista, inspirada en la vida de fray Junípero Serra. Serà el sàbado 2 de juliol (18 h) en la Librería Paulinas (Rda. Sant Pere 19, t. 933 011 488). Intervendrán: Javier Velasco-Arias, biblista; Josep Otón, escritor de espiritualidad; Fernando Cordero, sacerdote; i el autor. Seguidamente se celebrará la Eucaristía, presidida por Fernando Cordero, ss.cc.

Concert de l'Oxford Millennium Orchestra en benefici de Càritas. Dimarts 5 de juliol (20.30 h) a la basílica de Santa Maria del Mar (pl. Santa

Maria 1, t. 933 102 390). Venda d'entrades a la basílica, a El Corte Inglés i a ticketmaster, ticketea i classictic.

Celebració de St. Pere i St. Pau al Monestir St. Pere de les Puel·les (c/ Anglí, 55). Dimecres 29 de juny, a les 19.30 h eucaristia (les Vespres s'avançen a les 18.30 h). Després coca a l'hort i comiat amb la pregària de Completes.

Cursos

Cursos intensius d'estiu. «Escriure una icona», amb Nicolai Saftiu, i «Il·luminar una miniatura», amb Amparo Morató. Del 25 al 30 de juliol i de l'1 al 6 d'agost. A la Casa de Maria, a l'Albà (Santes Creus). Grup reduït. Informació i reserves: t. 633 580 151. Data límit d'inscripció: 9 de juliol.

Exercicis

Exercicis espirituals a les Escolàpies d'Arenys (c/ Andreu Guri, 54 - Arenys de Mar). Del 16 al 24 d'agost, amb el P. Francesc Roma, SJ. Informació i reserves: t. 937 920 386 / fax 937 922 801, a/e: escarenys@yahoo.es

ACTUALITAT

Final de curs del grup de mares de sacerdots

Dimarts, dia 14 de juny, va tenir lloc la celebració de final de curs del grup de mares de sacerdots «Mare de Déu de la Mercè». Va ser al Seminari Conciliar de Barcelona, on es reuneixen habitualment, amb una eucaristia i un dinar de germanor presidits per l'arquebisbe de Barcelona, Mons. Joan Josep Omella. En els actes hi van participar també els marits del grup de mares i els seus fills sacerdots.

Pelegrinatges

Viatge a Granada amb els Oblats benedictins de Montserrat. Del 14 al 20 de juliol, obert a tothom qui ho desitgi, encara que no sigui oblat, acompanyats del P. Jordi Castanyer. A més de la capital granadina, visitaran Úbeda, Baeza, Nerja i Guadix (Catedral i Las Cuevas, on va viure sant Pedro Poveda), i també a la comarca de Las Alpu-

jarras i Sierra Nevada. Informació i reserves: Ruth Travel (c/ València, t. 934 673 244). P. Jordi Castanyer (t. 973 480 002 / 618 052 141 / jcastanyer@abadiamontserrat.net)

Pelegrinatge a Lourdes en l'Any de la Misericòrdia. Dies 22, 23 i 24 de juliol. Inscripcions: Parròquia de Santa Maria del Mar (c/ Canvis Vells 1, t. 933 190 516).

CARTA DOMINICAL

† JUAN JOSÉ OMELLA OMELLA
Arzobispo de Barcelona

Pere Tena, maestro de liturgia

Recientemente se ha celebrado en Barcelona una jornada de estudio dedicada a Pere Tena y Garriga (Hospital de Llobregat, 1928 - Barcelona, 2014), que fue obispo auxiliar de Barcelona, organizada por el Instituto Superior de Liturgia y el Centro de Pastoral Litúrgica de esta ciudad, dos instituciones dedicadas a la enseñanza y el fomento de la liturgia, de las cuales el obispo Pere Tena fue el fundador y el alma, sobre todo durante los primeros años de actividad.

Me interesa especialmente destacar el aspecto central de la mencionada jornada de estudio, celebrada en el Aula Magna del Seminario Conciliar: Pere Tena como «maestro y pedagogo de la liturgia». La aplicación pedagógica de la reforma litúrgica pro-

movida por el Concilio Vaticano II fue la gran obra de su vida. De manera especial, fue un maestro en la interpretación de una de las cuatro grandes constituciones del Vaticano II, la dedicada a la liturgia con el nombre de *Sacrosanctum Concilium*. Pere Tena profundizó en este documento para construir una verdadera teología de la liturgia.

Después de los intensos años de trabajo en Barcelona, sobre todo como profesor de teología, entre los años 1987 y 1993 fue llamado a Roma, al servicio del Papa —un servicio que él valoraba mucho. Fue subsecretario de la Congregación para el Culto Divino y la Disciplina de los Sacramentos de la Curia romana. Terminado este servicio en Roma, en 1993 fue nombrado obispo auxiliar

de Barcelona. Y los obispos de la Conferencia Episcopal, aprovechando su sabiduría y su experiencia romana, lo eligieron como presidente de la Comisión de Liturgia.

Tanto enseñando como con su manera de celebrar y de comportarse en el altar, el obispo Pere Tena era el mismo *seny catalán* —la sensatez— aplicado al culto y a sus normas. Era un ejemplo de lo que se ha llamado el *ars celebrandi*, el arte de celebrar bien, de presidir la asamblea y de comunicar el sentido del misterio con gestos y con palabras adecuados. Sus homilias, muy preparadas, eran un verdadero modelo.

Me interesa subrayar, en este breve comentario, la actualidad que tiene el magisterio del doctor Tena como

maestro de una teología que encuentra en las celebraciones del misterio cristiano la sabia vivificadora y la dimensión espiritual para dar respuesta a las preguntas que el espíritu humano se hace ante el misterio de la existencia. Y, en homenaje a él, quisiera recordar, una vez más, el trabajo que hace el Instituto Superior de Liturgia de Barcelona, que dirige el doctor Jaume González Padrós, discípulo y continuador de la obra de Pere Tena. Este Instituto superior es uno de los pocos centros eclesiósticos europeos de nivel universitario en el que se pueden obtener todos los grados académicos de la especialidad litúrgica. Me complace destacar que el centro tiene un número considerable de alumnos de América Latina, colaborando así, en la medida de lo posible, a la educación litúrgica del pueblo de Dios no sólo en nuestro país sino también en otros continentes.